

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Vroegmoderne tijd

---

2 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De las Casas voelde zich als priester / bisschop verantwoordelijk voor het welzijn van de bevolking, dat door de slechte behandeling door de Spaanse veroveraars verslechterde / de bekering van de bevolking, die door de slechte behandeling door de Spaanse veroveraars bemoeilijkt werd (waardoor hij die behandeling veroordeelde).

3 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met de Nederlandse titel werd de boodschap overgebracht dat de Spanjaarden tirannieke / slechte bestuurders waren 1
- wat paste bij de politieke situatie omstreeks 1600, omdat de Republiek in oorlog was met Spanje (en een kritisch boek over de Spanjaarden de strijd kon rechtvaardigen) 1

4 maximumscore 3

Uit het antwoord moet blijken dat:

- Filips II met het bevel de eenheid / de rust in de Nederlanden wilde herstellen / bewaren 1
- de adel besloot een verzoek in te dienen de ketterwetgeving op te heffen, waarmee ze zich uitsprak tegen het beleid van Filips II en daarmee bijdroeg aan het gebrek aan eenheid / wat leidde tot meer calvinistische activiteit en daarmee bijdroeg aan de onrust 2

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 3 Een juist antwoord bevat de volgende elementen:	
	<ul style="list-style-type: none"> De calvinisten verspreiden hun geloof door in de openbaarheid te preken / erediensten te houden (zodat iedereen kennis kan nemen van hun geloof) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De calvinisten verspreiden hun geloof door mensen aan zich te binden met liefdadigheid (brood uitdelen aan diegenen die de dienst bijwonen) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De ketterwetgeving wordt in 1566 tijdelijk opgeschort, zodat de calvinisten openlijk kunnen optreden 	1
6	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is: Je kunt beweren dat het beginpunt van een zelfstandige Nederlandse staat lag in:	
	<ul style="list-style-type: none"> 1579, toen de opstandige noordelijke gewesten de Unie van Utrecht sloten (een politiek en militair verbond) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> 1588, toen de opstandige gewesten besloten niet langer te zoeken naar een nieuwe landsheer / de Republiek stichtten 	1
7	maximumscore 2 De juiste combinaties zijn: a - 4, b - 3, c - 5, d - 2	
	indien vier combinaties juist	2
	indien drie combinaties juist	1
	indien minder dan drie combinaties juist	0
8	maximumscore 3 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> In het begin van de Opstand wordt Filips II niet verantwoordelijk gehouden voor de misdragingen van de Spaanse soldaten in de Nederlanden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Uit het verwijt dat Filips II de schuldigen niet berecht / straft / dat de plunderingen met zijn instemming plaatsvinden, blijkt dat de Staten-Generaal Filips II persoonlijk verantwoordelijk houden voor het optreden van de Spaanse soldaten 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De Staten-Generaal besluiten Filips II als vorst af te zweren (omdat Filips II persoonlijk verantwoordelijk is, en daardoor als vorst faalt) 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- Het afbeelden van de vele (handels)schepen / dat er geld is om een kostbaar schilderij te laten maken, illustreert de economische bloei van de Republiek 1
- Een schilderij laten maken / (het vakmanschap van) het schilderij zelf illustreert de culturele bloei van de Republiek 1

bij 2:

- Het stadsbestuur wil de boodschap uitdragen dat Dordrecht bekwaam bestuurd wordt (door te laten afbeelden dat Dordrecht welvarend is / dat de handelsrechten worden nageleefd) 1

Opmerking

Alleen als bij 1 een juist onderdeel van de bloei van de Republiek gecombineerd wordt met een passende beschrijving van het schilderij, wordt telkens 1 scorepunt toegekend.

10 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Uit de beschrijving van de manier waarop handelaren een vrije man tot slaaf maken / dat een vrij man met geweld meegenomen wordt, blijkt dat slavenhandel strijdig is met het verlichte ideaal van (persoonlijke) vrijheid.

Opmerking

Alleen als met een verwijzing naar de bron duidelijk wordt gemaakt welk verlicht ideaal uit de bron naar voren komt, worden scorepunten toegekend.